

Universitätsbibliothek Paderborn

**Vita B. Matris Teresæ, De Iesv Fvndatricis Monasteriorvm
Monialivm & Fr. Carmelitarum discalciatorum ex prima
regula**

**Ribera, Francisco de
Moguntiæ, 1603**

Cap. XV. Prosequitur eandem materiam, & aliqua ponit ad maiorem
cautelam, dicendo quomodo anima sese in oratione quietis gerere debeat:
tractat qualiter multæ inueniantur animæ, quæ eo perueniunt, vt ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-43365

Prosequitur eandem materiam, & aliqua ponit
ad maiorem cautelam , dicendo quomodo
anima se in oratione quietis gerere debeat:
tractat qualiter multæ inueniantur animæ,
quæ eo perueniunt , ut hanc orationem pos-
fideat, pauca verò quæ ulterius progrediun-
tur , sunt admodum utilia & necessaria.

AD propositum redeamus. Hæc animæ quies, est quæ multùm in satisfactione & pace sentitur , quæ in ipsa ponitur anima cum potentiarum satisfactione & quiete, vt cū suaui admodum delectatione. Videlur illi, quæ ulterius non est progressa, nihil amplius vel magis desiderandum & bona voluntate , cum S. Petro diceret: faciamus hic tria tabernacula. Mouere se tunc anima non audet, timens ne illud bonum abscindat, & ne respirare quidé vellet, & nescit anima misera , quod nihil ex se possit , quo tantum bonum ad se attrahat, & multo minus retinere diutius poterit, quam Dominus vult. Iam dixi, quod in illa prima quiete, ipsius animæ potentiae nō deficiunt, sed anima ita remanet cum Deo contenta, vt dum in isto statu permanet, licet aliæ duæ potentiae concertent, omni modo manendo ipsa voluntas Deo unita , quies ipsa non perditur , imò paulatim denuò incipit intellectum colligere & memoriam , quia quantumlibet illa omnimode non remaneat repleta,

pleta nihilominus remanet optimè occupata, & nescit quomodo: etiam si diligentiam adhibeāt, non possunt illi auferre suum gaudium & facietatem, imò sine magno labore, adiuuat se ipsam, ne illa parua amoris scintilla extinguitur. Dominus mihi gratiam tribuat ut ita exprimere possim, quo intelligar: sunt enim quamplurimæ animæ, quæ ad hunc statum perueniunt, paucæ verò quæ vterius progrediuntur, & nescio cuius culpa proueniat: cum certum sit quod per Deum non stat, cumque sua Maiestas gratiam vterius progrediendi tribuat, & non dubito quin etiam multò maiorem daret, si per nos non staret, & multum refert si anima cognoscit magnam in qua est dignitatem & fauorem quemilli fecit Dominus, & sic iusta ratione terrenis amplius affici non deberet: cum sua diuina bonitas illam cœlis vicinam fecerit, si alioqui aliter sua culpa succedet, infælix erit si defecerit. Credo quod si non perseuerauerit, illam in profundum præcipitari permittet, sicuti mihi contingebat, si alioqui Dominus me per suam misericordiam non reuocasset. Istud plerunque accidere solet meo quidem iudicio propter culpas grauiores, & non est possibile tantum relinquare bonum, sine magna plurimorum malorum cæcitate. Rogo itaque omnes animas ob amorem Domini nostri, quibus sua Maiestas talem tribuit fauorem, vt cum ad talem statum peruerenterint, cognoscant & per sanctam humilem præsumptionem in pretio habeant, ne eorum

rum culpa ad ollas ægyptiacas reuertantur. Si verò per debilitatem, malitiam, & peruersam inclinationem ceciderint, sicuti ego, semper sint memores istius boni quod perdiderunt, & seiphas habeant suspectas, in timore ambulent: idque non sine ratione, quia si ad orationem nō redeunt, de malo in peius incident. Casum vo-
co quando viam abhorrent, per quam illud bo-
num obtinuerant, & illis animabus loquor. Nō
dico quod non sunt casuræ, ita vt Deum offen-
dant & peccatum aliquod faciant, licet ratio-
nabile esset, vt seiphas optimè ab illis custodiré,
illæ p̄cipue, quæ à Deo eiusmodi gratiam ac-
cipere inceperunt, verum fragiles & miseri su-
mus. Attamen serio videant ne orationem in-
termittant, quia hic intelligent id quod faciunt
& dolorem à Deo acquirent & contritionem,
nec non surgendi vigorem, & certo certius cré-
dant si ab oratione diuertent, quod ad maxima
pericula current. Nescio si intelligo quod dico,
quia ex me ipsa alios iudico. Et in isto orationis
modo vult Dominus, vt per paruam veri sui
amoris scintillam, quam Dominus in anima in-
cipit accendere, intelligat quid sit iste amor
communi fauore.

Ista quies, & collectio & scintilla si est Dei
spiritus, vel gustus à Dæmonio datus, vel à no-
bis procuratus, licet ille, qui benè est expertus,
sit impossibile, vt non statim intelligat non esse
tale quid quod acquiri possit: Sed quia hæc na-
tura est in tantum desiderosa gustum acquirédi
ideo

ideo omnia probat , sed multum frigida breui temporis spacio remanet , quia licet multum velit & conetur hunc ignem accendere , quo gustum illum lucretur , non tamen aliud facere videtur , quam quod aquam addat , ut extinguatur . Nunc verò parua ista scintilla in anima à Deo posita sit tam parua ut velit , magnum tamen excitat rumorem , & si peccata nostra non delentur , est illa quę postea magnum accendit ignem , qui ex se flamas emittit maximi Dei amoris , ut suo loco dicemus , quas vult sua diuina Maiestas ut animæ perfectæ habeant , & ista scintilla est indicium siue pignus , quod Deus animę tribuit , quam ad magna eligit , si alioqui sese ad ea disponit ut recipiat , & est maius donum , quam unquam dici possit . Ad condolendum moueor cū videā (ut dixi ,) quod multæ animæ ad eiusmodi signum perueniant , & vtterius non procedant , & sunt tam paucæ , ut pudeat me dicere . Non dico , quod sint paucæ , quia etiam multæ sunt quas Deus pro maioribus alijs rebus conseruat , sed loquor de illis quas ego vidi . Hoc vellem , ut supra modum attenderent , ne talentum abscondant , quia videtur Dominus illas ad aliorum salutem elegisse , maximè hisce temporibus , in quibus necessarium est , ut sint amici Dei , forsitan ut debiles sustententur , & illi qui in seipsis tales cognoscent gratiam , sese pro eiusmodi habeant , ut sciант legi correspondere , quam etiam huius mundi amicitia requirit . Aliter vivant , sicut dixi , cum timore , ne sibiipsis dam-

num

num inferant, & faxit Deus, vt sibiipsis tantum.
Quod verò tempore quietis debeat facere anima hoc solum est, vt procedat cum suauitate & sine strepitu, strepitum voco per intellectum procedere quærendo multa verba & considerationes, vt gratiæ reddantur pro tali beneficio, & accumulare peccata propria & defectus, vt cognoscat non mereri. Totum illud hic mouetur, intellectus repræsentat, bullit memoria, & certè istæ potentia mihi magnam adferunt defatigationem, & licet paruam habeam memoriam submittere illam non possum. Voluntas postea in illo tempore quietis, cum quiete & consideratione considerat, qualiter cum Deo per brachiorum potentiam non bene proceditur; & sunt in modum lignorum magnorum, quæ si sine discretione apponuntur scintillam extingut, hoc ipsum cognoscat & cum humilitate dicat. O Domine quid hic facere debeo? Quid famula tua videre debet, cum Domino suo & terra cum cœlo? vel alia verba quæ sese offerent amore plena, remanendo optimè fundata in cognoscendo illud verum esse quod dicitur, & non curet intellectum, qui nimium est importunus., et si anima illi velit partem dare istius quod gustat, vel defatigatur, vt denuo colligat nō bene facit, sæpè.n. euénit, vt in ista vnione volūtas maneat quieta, & vñita, & intellectus inquietus, & est melius, vt eum relinquat quā eum sequatur, sed remaneat, gaudendo in illa quiete & gratia q̄ illi Dñs facit, & remaneat, vti remanet collectum

ex2-

examen apum, quia si nulla illarum aliueum intraret, & vna post aliam exiret, nulla tandem remaneret, & sic male operaretur mel, ita anima multum perdet, si in hoc particulariter consideratè non remanet, quando intellectus est excitatus & incipit ordinare praxim, & in minimo temporis spacio rationes quærere. Et si illæ sint dictæ benè, putat ratio quod aliquid facere possit, quia hoc solum hic considerandum est, vt clarè cognoscat nullam esse aliam rationem ob quam Deus eiusmodi fauorem facere debeat, nisi suam bonitatem, vtque videamus in quantum Deo sumus vicini, & à sua Maiestate gratiam petere, eamq; pro ecclesia sancta rogare, nec non pro illis, qui sese nostris commendant orationibus, pro animabus in purgatorio existentibus, non cum verborum strepitu, sed desideriorum sensu, vt audiatur. Hæc oratio multa comprehendit, & plus acquiritur, quam si per intellectum operaretur, cum voluntas ipsa sit per rationes alias excitata, quæ ab ipsa ratione representantur: vt videatur effecta melior ad renouandum istum amorem, faciatque tunc aliquos amoris actus, dicendo. Quid faciet pro illo, cui tantum debet? sine eo quod recipiat & quærat aliquam intellectus molestiam, vt dixi. Magis hic ad propositum faciunt minuta stramina cum humilitate apposita, & magis adiuuant, vt accendantur, quam si multa ligna simul iuncta & ligata apponenterentur, quæ meo quidem iudicio sunt doctæ rationes, quæ potius

K

breui

breui temporis spacio extinguent , dico quod adhuc minus quam stramina erunt, si nos ipsi ea apposuerimus. Et hoc admodum est utile pro doctis, qui mihi mandant, ut scribam , quo per Dei bonitatem in hoc omnes conueniant, & facillimè fieri potest; ut tempus in applicādo scripturas consumant, licet tamen etiam ipsis literæ proderunt & nunc & postea, nihilominus meo quidem iudicio in omnibus actibus orationis, non sunt admodum necessariæ, nisi ut voluntatem texidiorem reddant, quia tunc intellectus eo quod videat lucem sibi vicinam cum maxima remanet claritate, eo quidem modo , ut ego, quæ sum illa, quæ eram, videar facta alia, & sic est, quia aliquando mihi accidit, quod nihil intellexerim eorum, quæ ordinariè legebam , maxime Psalmos, sed neque quid in vulgari lingua significare vellēt percipere poteram. Remaneat itaq; anima tempore illo quietis, in sua quiete. Non id dico si alioqui concionari aut docere debent, quia tunc bonum est, ut doctrina & eruditione præualeant, ut alij instruantur , qui parum sciunt, ut ego, cum charitas sit quid magnum , qua pro amore Dei alios iuuant , quo Deum purè ament , sed in quietis oratione remaneat anima in sua quiete & literæ ab altera parte , veniet tempus quando pro honore Dei iuuabunt, illasque in precio habeant, ita quod neque pro maximo quidem thesauro illas quin quæ suissent, relinquere voluissent, idque solum ad inseruendum suæ diuinæ Maiestati, cum mul-

multum iuuent. Sed in conspectu diuinę sapientię plus valet paruum humilitatis studium eiusque actus quam tota sapientia humana. Hic argumentatio locum non habet, cum non sit res periculosa, sed cognoscere per puram simplicitatem id quod sumus, & sese coram Deo presentare, qui desiderat, ut anima stulta deueniat ut verè est in conspectu suæ diuinæ Maiestatis, humiliando sese in tātum, ut patiatur ipsam coram se, cum simus, qui sumus. Intellectus etiam mouetur, ut agat gratias concinnè, sed voluntas cum quiete non audens sicut publicanus oculos eleuare, & hoc modo maiorem facit gratiarum actionem, quam intellectus vñquam per Rethoricam operando facere poterit. In summa, hic mentalis oratio totaliter dimitti non debet, neque verba aliqua etiam vocalia, si poterit aut velit, quia si quies fuerit magna, vix sine pœna loqui poterit. Sentitur meo quidem iudicio si sit spiritus Dei, vel à nobis procuratus per principium deuotionis, quem dat Deus, & voluerimus nos sicut dixi transire ad istam quietem voluntatis, & tunc nullum operatur effectum, & citò finitur, & ariditatem relinquit, & si dæmonium est, videtur mihi, quod anima exercitata cognoscet, quia inquietudinē relinquit: & paruam humilitatem, nec non paruam præparationem, ut ill'os operetur effectus quos Deus operari solet. Non relinquit lucem in intellectu, neque in veritate firmitatem. Potest hic parum facere damni, vel nullum si dirigit ani-

ma delectamentum & suavitatem , quam tunc sentit in Deum,in ipso suas cogitationes , & desideria ponendo. Et hoc modo non potest Dæmonium aliquid lucrari, imo permittet Deus, ut eodem delectamento cuius in anima Dæmonium est causa, multum perdat, cum fiat ut anima adiuuetur,cogitando quod sit Deus , eueniet ut Deum cum ipsius desiderio oret : & si anima fuerit humilis, & non curiosa, non sæpius Dæmonium reuertetur,cognoscendo quod perdat. Magnum est fundamētum , ut liberari possimus ab astutia Dæmonis & gustu quem ipse tribuit, si incipimus deliberatè portare crucem Christi, ut ipsum per eandem viam,quam ipse nobis demonstrauit, sequamur, dicendo. Qui vult venire post me abneget semet ipsum & sequatur me. Ipse dedit nobis exemplum & de nullo sibi timeat, si solum ipsius sequitur consilium,ut illi satisfaciat,& ex utilitate quam in se ipsis sentiēt, clarè cognoscent,quod nonsit Dæmoniū. Quia quantumlibet denuo ceciderint , remanebit nihilominus aliquod signum , quod ibi fuerit Dominus , quod est ut statim ex peccato resurget, vna cum aliis signis de quibus modo dicam. Quando est Dei spiritus, non est necesse , ut aliqua humilitatis indicia quærat , nec non sui ipsius confusionis, quia Deus illam sibi tribuit, longè aliam, quām nos nostris considerationibus acquirere possumus, quæ nulla est in comparatione veræ humilitatis , cum quadam luce quam nos Dominus docet , & talem in nobis gene-

generat confusionem, vt anima consumi videatur. Notissimum est, quod quanto maior & clarior est sui ipsius notitia quam Dominus tribuit, tanto magis & melius cognoscimus qualiter nihil à nobis habemus, & tantò magis quanto maiora sunt bona. Ponit præterea in nobis Dominus desiderium ardentissimum in oratione procedendi, & illam non derelinquendi ob quamcunque causam siue molestiam, quātumcunque grauissimam, quæ succedere posset, & ad omnia se paratam offert. Habet præterea talem securitatem cum humilitate & timore salutis, vt statim expellat timorem seruilem, & filialem ponit maiori, cum incremento, præterea animaduertit, quod Dei amor in seipso crescit, solitudinemque quærit, vt diutius de tanto bono gaudeat. Ultimò ne longior sim, est principium omnis boni, cum flores sunt in tali statu & non aliud deest quam vt germinent.

C A P. X V I.

In quo tractatur de tertio orationis gradu & altissima quedam tractat, quidque anima possit, quando eousque peruenire potest: & quales sint eius effectus, quos eiusmodi gratiae efficiunt. Sunt multum ad propositum, ut spiritus eleuetur ad laudandum Deum, & est pro consolatione eorum, qui hucusque peruenient.

K 3 Loqua-